SỐ THỨ 2082 — SIX PAGES — NGÀY THỨ HAI 11 MAI 1925 — NGÀY 19 THÁNG TƯ NĂM ẤT-SỬU — SAU THƯƠNG — NĂM THỨ 17

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Téléphone: 203
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12$ 00	15 00
Sáu tháng.....	6 50	8 00
Ba tháng.....	3 50	4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Báo nào thì 20 tờ ngày mồng một và ngày 15 mỗi tháng có phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報合并新省六聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 3638

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal Lục Tỉnh Tân Văn. (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung Bắc Tân Văn.
A Paris: chez M. M. Mayenne & Cie, 9, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les paiements sont payables d'avance.
Thọ, chèques và mandats phải đề tên chủ nhơn báo Lục Tỉnh Tân Văn, của bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ bút.

Do Võ Phi Hùng số hóa tại Thư viện Petrus Ký, do Võ Thị Cẩm Vân và Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (sưu tầm microfilm của Đinh Cornell)

CUỘC TUYỂN-CỬ

với ngày lễ bà JEANNE-D'ARC

Ngày hôm qua, 10 Mai 1925, ngày vía bà Jeanne d'Arc, là tay nữ-sĩ xưa đã cứu nước Pháp khỏi rơi nghèo; nên chi bà bị quân sống ninh giam thân bán bà cho quân nghịch đem bỏ lên giàn hỏa. Bà hiển hách lắm. Đi mấy phen bà hiện ra trận mà dẫn lộ cho quân Pháp trong những trường thắt huyết. Cho đến trong trận Âu-chiến năm 1914-1918 mới qua rồi đây, bà thật là anh-linh, bà cũng có hiện-hình lên cầm binh chiến với A-lo-mân, quân các nước đồng-minh thấy đều tạng mất. Vì vậy nên Tòa-thánh đã tôn bà làm Thánh-Nữ; Chánh-phủ Pháp quốc mới họ chỉ định ngày 10 Mai là ngày vía bà, để roi truyền hậu thế.

Ngày hôm qua, 10 Mai 1925, lại là ngày hội cả nghị-viên thành-phố Sài-gòn, hai bên Tây-Nam, đều hội cả buổi nguyên; nên trọn ngày Chúa-nhựt, từ lúc ban mai cho tới tối mò, người Tây người Nam đều tựu tại đình xã Tây đông đường như hội; làm cho ngày kỷ-niệm bà Thánh Jeanne d'Arc đã rực rỡ càng thêm rực rỡ nữa.

Cuộc lễ kỷ-niệm này, Chánh-phủ Nam-kỳ có ủy độc bàn phải viếc đã lo trăm thiết, nên có làm cuộc vui chơi như là hát bóng, trường bắn, trường đua có đốt đèn [illegible] Chánh-phủ Saigon trở nên một ngày đô-hội, ngựa xe qua lại dập dìng. Người những xe của khách phong-lưu thế xem hí cuộc, còn thấy xe-hơi lui tới tợ chim bay; ấy là xe của các nhà trành-cử nghị-viên, thế đi rước cử-tri, đến xã mà bỏ thăm tuyển cử. Bầu thật ngày Chúa-nhựt 10 Mai 1925 là một ngày rất rộn vui thú. Nhưng rõ-là một ngày vui cho những người không tranh danh, không đỗ lợi kia; chỉ như các nhà tranh-cử chức nghị-viên, đã nói kia đầu Tây đầu Nam, ai ai cũng đảo-đáo một lòng, lo tranh thắng phụ. Nào có biết chi là vui! Chẳng luận đến trường cử Tây, nếu chẳng có Trạng-sư Canavelliere chen vào, thì bản của Rouelle trọn thắng; nên luận về trường cử Annam, thì khi cử quận đầu rồi, ông Long đắc cử, còn bao nhiêu phải tranh cử lại quận thứ hai, thì các nhà tranh cử độc-lập như những là M. M. Hậu Sự. Thạnh, Mai với M. Bình chung bàn với M.M. Nghiêm và Văn, đều cáo thối, để nhường bước đường lại cho M. M. Đỗ-hiệp-Minh và Nghiêm-Văn-Chính với Mặt tranh cử lại. Bây giờ M. Chính hiệp với M. M. Nghiêm và Văn cho rõ đã ba tranh với ba một lần sau hết. Hai bên, bên nào cũng sốt sắng hằng hôi; bên nào đặng quyết mình thủ thắng. Hai bên đều lấy tài lực mà tranh, không ai để thành bại chẳng nơi tài lực. Phải hồi đồng thì đặng, dầu là người hết tài thì nó, yếu đuối thế nào, cũng đặng. Phải hồi thua thì thua dầu là tay tài trí cách nào, thế lực lớn mấy, cũng thua. Hơn thua bởi một chữ thôi, bỏ phải thôi rồi thì gớp. Nên chi, trong một trường thi cử, chớ lấy chỗ thi mà bại mà luận hay dở, mạnh yếu. Nếu cả ai lấy đấu thắt mà luận, thì rất sai lầm. Nếu cái nhà tranh cử bên sau nầy nghỉ đến đầu, thì cũng không ai thèm lo chạy tranh-giành chi cho cực nhọc.

Biết vậy mà đã ra tranh đua, thì ai lại cũng nghĩ yê-. Bên nào phe đảng nấy, rải một tấm thành, lo chạy chơn không bến đất.

Chiều lại, đúng năm giờ, bãi hội, khui thăm.

1° M. Trần-văn-Mình 648 thăm đắc cử.
2° M. Ng-văn-Đỗ 680 thăm đắc cử.
3° M. Ng-tấn-Vân 670 thăm đắc cử.
4° M. Trần-đình-Minh 648 thăm.
5° M. Ng-v-Chính Tự-do 502 thăm
6° M Trần-quang-Nghiêm 591 thăm
7° M. Ng-văn-Mật 14 thăm.

Ba người đắc, bốn người thất. Kịch chảo bốn vị tân Nghị-viên. Cuộc rồi, hết tranh đua nhau nữa rồi, thôi, cũng nên lấy nghĩa anh em như cũ. Nên hiệp nhau mà lo việc ích chung, nghĩ vì dầu ai đặng, thì cũng gánh lo việc nước việc dân, chẳng phải việc nhà việc cửa. Hạng người thượng-lưu thức giả, chẳng ai lấy đặng mà kiêu căng, lấy thua mà thối chí. Không phải bởi thì không đặng lợi rồi. Hội nầy không gặp còn hội sau. Ước ao sao bên thành bên bại ai cũng người xã-hội, người thành-phố, lo hiệp lực đồng tâm nhau, giúp nhau làm nên công ích.

L. T. T. V.

Hoàn-hải tân văn

Con chó kén mặt chủ nhà

Mới đây ở Londres mới có một việc kiện mắt tò, khiến cho dư luận phải nên cần hỏi: Chó có quyền chọn chủ hay không? Số là một con chó bông rất đẹp rất quí của một nhà phú-gia kia tọa chết đến ở nhà một báo kẻo xe. Bác kéo xe ấy nuôi chó mấy bữa rồi liền đem chó trả chủ nó. Nhưng được lẽ ấn thì chó lại đến nhà anh kéo xe ở. Người kéo xe hết sức đuổi nhưng cả đêm chó cứ nằm ở ngoài cửa không chịu trở về nhà chủ nó. Người kéo xe thấy chó luyến ái mình như thế, cũng có lòng thương không đem trả chủ nó nữa. Sau người chủ mất chó bèn đem việc ấy kiện tại tòa, quan tòa xét ra có một bản luật có nơi: Hễ một con chó tự ý luyến ái một người nào thì người ấy được pháp giữ, chớ không phải đem trả lại chủ. Vậy anh kéo xe ấy được trắng án, và con chó cũng được quyền theo anh ta, mà nhà phú gia chỉ được lấy lại cái vòng cổ mà thôi.

Số xe hơi ở Hoa-kỳ

Năm 1923 nước Mỹ có 15.000 000 ô-tô, năm nay lại tăng lên phần trăm, tổng số nước được 18.000.000 ô-tô, tính ra cứ 7 người thì có một cái ô-tô, tư bản của các nhà chế-tạo có tới 1.500.000.000.000 Mỹ-kim, những thợ chế tạo ô-tô nước hơn 3 triệu người, ô-tô xuất khẩu vào hạng hàng hóa thứ nhì nước Mỹ, những người có môn bài buôn ô-tô tất cả 45.300 người, tư bản của những ô tô chở khách cũng tới 20.000 000 Mỹ-kim. Đường bộ nước Mỹ tất cả có 2.940.000 km 2, hiện nay đã đắp xong được 75 phần 100 rồi, số lộ sau nầy đường đắp xong cả thì số xe lại còn tăng lên nữa. Người ta tính trong số xe ấy trừ ra xe nhà binh và xe chữa khánh không kể, còn thì đáng vào việc làm bởi thế mà cũng là người muốn làm văn theo lối quốc-âm tức là quốc-văn của nước ta, chỉ sợ mất công mà không ai thưởng thức đến nên mình, nên quốc-văn ta cứ eo hẹp mãi là vì thế.

Thế mà từ khi có chữ quốc ngữ, truyện nôm từ mấy năm của các tiền-nhân đã thấy đọc nhan nhản mà đều đọc theo nhau một lối không sai không khác chữ nào, còn văn kiểm thì các công ngày càng xuất hiện thêm ra, sách nầy truyện khác, báo chương nọ tạp-chí kia, trước đã là thuật cũng nhiều, dịch đã làm mà diễn cũng nhiều, văn tự vô bằng cớ, dầu chưa thường hay đó thế nào song so với cái khí quốc văn ta còn viết bằng chữ nôm, thì bây giờ thật đã giàu thập bội.

Quốc-văn của nước nào tức là quốc-hồn của nước ấy, quốc-văn giàu tức là quốc-hồn tỉnh, quốc-văn nghèo tức là quốc-hồn mê. Chữ quốc-ngữ làm cho giàu quốc-văn, làm cho tỉnh quốc-hồn, thì cái người đặt ra chữ quốc-ngữ kia, chính là một ông phù hộ giúp vốn cho ta, tức là một ông lương y bổ thuốc cho ta, tổng tất chết giữ là thường tình của dân ta đối với người tử-chủ và các ông lang, vậy cái tấm lòng không quên gốc, biết nhớ ơn của ta đâu, ta rất nên đem ra mà đối với người đặt ra quốc-ngữ.

Người đặt ra chữ quốc ngữ, ta có thể cho là ông Tường-Hiệt con của nước Nam ta được, ta rất nên có một ngày kỷ-niệm người mà tức là một ngày kỷ-niệm chữ quốc-ngữ là thứ chữ của nước ta vậy có một điều là người đặt ra [illegible] chưa phân đoán được rõ là ai, nhiều người bảo là các Cố nhà chung nhân chữ Latin mà đặt ra, song chưa rõ là vị Cố nào. Mong rằng các bực thượng-lưu nghiên-cứu cho ra người đặt chữ quốc-ngữ là người rất có công với quốc-văn ta nữa; quốc-dân ta, mỗi điều đương thành tự người cho ai nấy đều được biết cái người có công đức với mình, ngày kỷ-niệm người cũng nhân mà tỏ-thức ra, tưởng cũng không phải là một việc nhỏ không có bổ ích cho quốc-dân ta vậy.

K. B.

VÔ TUYẾN-ĐIỆN

Ngày 9 Mai 1925

Chánh-phủ Anh

Quan sứ-thần Ấ-rập-tô có tư cho hộ nguyên-lão Pháp hay hình-cảnh Chánh-phủ Ấng-lê ra cho mời thì về vấn-đề giảm binh Á-đông-hàng.

Tan Tôn-đặt-Tiêu

Nhơn dịp ông thơ-ký Velloc đợ vào lễ kỷ-niệm Tôn-đặt-Tiêu thì chủ rằn sẽ truyền-tin Roem ở thành Paris nói rằng ở thành Londres và thành Bá-linh cũng có lễ như vậy mà không ai nghĩ-ky chi.

Toàn-quyền Đông-pháp

Bổ thuốc-đia nói rằng những lời đồn về sự sẽ người làm Tổng-thống Toàn-quyền Đông-pháp là lời đồn huyễn không có chi.

Lễ đức bà Jeanne d'Arc

Ở thành Orléans mọc lễ đức bà Jeanne d'Arc không đâu chỉ trở nặng.

Tự thổ

Nhà hình-tế bọn Edmond Théry đã tự thổ.

Giặc Ma-rốc

Binh Langon giáo trận như thường, số một trận của binh Riff đau đầu bị vây.

Hội Chư-quốc

Có nhiều nước quốc-sứ như Ấng-lê Hoà-hy Nhựt-bổn và Tân-tí xin bỏ khoản nói về sự kiểm-duyệt thì binh, máy bay và máy bay trải khỏi lớp ra trong lúc chiến tranh. Đại-Pháp thì nói cho lớp tốc kiểm-duyệt ấy.

Tiếp khách

Quan Thủ-tướng Painlevé tiếp khách quan sứ-thần Brésil.

Lò đường

Vì đường bán ở chợ đi dự trữ nhiều quá cho nên trong nước có 52 lò mà trong năm 1925 phải đóng cửa hết 20 lò.

Hình phạt

Tên binh thành Anvers (Bennh-giới) mới xử bọn bang thủ cái nhơn, nước phá và đoạt đồ. Bốn đứa bị xử tử, hai đứa bị đày chung thân, còn mấy đứa kia thì bị xử đem về bến bạng.

Trung-hoa

Trong sáu-Lên đã duyệt-y dự thảo lập một nhà ngân-hàng cho nền tảng và lớp quốc-trái 80 ngàn triệu đồng dollars để thống nhứt tiền-tệ ở Mũ-châu. Hội-nghị tài-chánh ở Mục-tê-đơ-nơng tra cứu việc đã ấy và đương tìm cách thế mà đồng tâm cùng Chính-phủ Bắc-kinh về binh-tế ở Mông-cổ.

Dùng ca-nốt qua biển

Quan hai Bastin người ở xứ Ca-na-đa (Bắc Mỹ-châu) mới đến thành Roen (Pháp-tê). Tuổi là 61 đi trong một hành trình từ Canada qua thành Roen bằng ca-nốt.

Ai-cập

Ông Hiuti Pasha được cử làm Tổng-thơ bộ kiểu-lộ xứ Ê-gíp thế cho ông Cahnoy.

QUAN THÔNG-ĐỐC COGNACQ

viếng Camau

Quan Thống-đốc Cognacq thừa dịp đi quan-soát, ốc tỉnh phía tây Nam-kỳ, đi luôn đến Camau.

Tại Camau sắp đặt rất có nghi tiết, đặng tiếp quan Thống-đốc. Dân sự rất vui vẻ mà tiếp đặng một vị quan lớn lại đến thăm viếng tận nơi mỗi chỗ đem đẹp-phì mặt tiền, xem rất trang hoàng. Đường sá sạch sẽ, cầu cống rực-rỡ. Bến tàu có chưng bông chưng kiểng, đình chùa đều có kết tuội kết hoa, xem rất gọn mục. Mấy cái đình nhà-nước chưng đọn rất mỹ ệ. Tiệm buôn bán hai bên đường, đặt bàn hương-án trước cửa, hương bay ngào-ngạt, khói tỏa mù trời.

Chỗ ngã tư đường lên đình quan quận có kết một cái vọng-cung rất khéo. Trên mé sông có treo một tấm trường kết chữ vàng «Quan Thống-đốc Nam-kỳ vạn tuế!» Tóm lại tại thị tại quan Camau sắp đặt trang hoàng thảo nhứt.

Đồng hồ đỗ bảy giờ, thiên-hạ đông chen chơn không lọt. Mấy người Langsa điền-chủ đã tựu đủ mặt, đứng nói chuyện với ông Dugros. Tây, Nam chen lộn, lão ấu lẫn xen. Làng xóm đủ mặt, có quan Huyện Khánh làm đầu.

Đúng tám giờ rưỡi nghe xúp-lê hai tiếng Chiếc tàu Bắc-liêu thắng thắng cặp cảo, có quí ông Vierne, Du Ludaix, Lefèvre. Nhưng quan hai hội đồng vì có, thân-thiện. Qui ông kẻ trên, đây đến trước đem tin. Chưa giờ rưỡi mới thấy vợi chiếc Đốc-phủ-Phương, có quan Thống đốc, quan Chế-tỉnh Balancie và quan ba Sera, quá giang. Trong bộ bận hai mươi mốt tiếng súng chào mừng. Pháo nổ Pê-tanh, mấy giàng bắc-cấu tới tấp nghe ì-ỏi.

Chiếc tàu thân-hoạn cặp cảo, ông Dugros bước tới tiếp quan Thống-đốc xuống tàu, các hàng viên quan chức sắc cả là các vị điề-chủ thợ-giới, kẻ trước người sau đến kiến diện quan Thống-đốc. Quan Thống-đốc chào đủ mỗi người, trả lời vui vẻ.

Ông Dugros đọc lời chúc quan Thống đốc và nói rằng: Dân sự rất hân hoan, phỏi phỏ mà tiếp ngài. Ngài đến viếng thì dân bổn xứ có lẽ sẽ động lòng về việc tinh đầu già công thổ.

Quan Thống-đốc đề tới cám ơn, các hàng viên quan chức sắc về sự tiếp rước hậu-trọng. Ngài nói rằng: Ngài đến đây chẳng qua là có ý xem cho tận mắt và sắp đặt cho yên ổn các việc trong cái mảnh đất mới lập thành mà xưa nay vẫn còn lộn xộn.

Ngài nói ngài có ý muốn lấy tri công chánh, mà xem xét các đơn từ. Ngài chẳng muốn nông-phu một năm sẻ lỗi làm đỗ mồ hôi xót con mắt, mà rốt cuộc thì chẳng có chút chi gọ ấng đề thưởng công lao hết. Ngài sẽ lấy chỉ vô tư và lòng hà hải mà xem xét đơn từ. Nếu đơn phớt hồ ai có liều chỉ mà tới thì cứ việc đến dưng đơn.

Tay đi đường cả ngày mệt mỏi và tâm trước không nhầm mắt mà quan Thống-đốc vẫn châm nghe mấy tiếu dân thân hoán cho đến mười hai giờ rưỡi trưa. Ngài đề cho dân khỏi chờ đến trước mặt Ngài, mà Ngài vẫn thư thường, xem dân như con đỏ.

Đồ rồi đồng-hồ đến đến đình quan-quận dùng bữa cơm trưa. Tiệc 35 người Âu, Tây, Nam, đều vui. Quan Thống-đốc vẫn hân-hoan vừa đề tới chân thì nghe các công việc thật lợi.

Tối tuần champagne, ông Dugros đứng dậy tỏ các công cuộc tại Camau kể ông Chêne, là một vị điền chủ lớn tuổi hơn hết ngồi tại quận đề mười lăm năm trường, đứng dậy tỏ các công cuộc khai phá điền địa. Người dự tiệc vỗ tay chưa dứt quan Thống-đốc đã đứng dậy trả lời. Ban đầu Ngài nói rằng: Ngài rất cảm cảnh đến sự, tiếp đãi Ngài rất trọng hậu.

Ngài rất hân hạnh mà biết rằng lòng dân, đỏ được chỉ người Ngài sẽ đem sự hòa bình bản rượi cho đến đặng an lo làm ăn. Ngài cám ơn ông Chêne vì đã kể cho Ngài nghe rất rõ ràng, các công cuộc về sự khai phá đến nơi. Ngài sẽ rảng làm sao cho quận Camau, mau trở nên một miền thành thuộc. Ngài nói rằng: Hạt Bạcliêu rất lớn, một quan Chế-tỉnh coi quản không nhàng; Ngài sẽ lập quận Camau ra hạt riêng. Ngài sẽ lập tại quận một nơi dưỡng đường, phải mỗi quan lương-y Langsa xem sóc. Ngài hứa chắc: Mỗi người ra công khai phá, thì làm chủ cả đất mình khai phá.

Ngài sẽ sắp đặt việc tuất phòng lại. Ngài lập lớn ra. Còn lộ chưa rõ bởi tại người lãn công không sức đề nên bản đồ nhỏ phỏ. Chừng Ngài về Saigon, Ngài sẽ bàn cùng ông chánh sở Tạo-tác. Ngài chắc rằng: Cái năm sẽ khá lộ được. Ngài vừa dứt lời, thì tiếng vỗ tay nghe nượp nượp. Người dự tiệc vỗ rằng lời hứa của Ngài sớm đặng kết quả.

Bốn giờ chiều, Ngài xuống tàu hỏi chào ở Thương-mãnh cùng ông Dugros và ông Vierne đi ra Vàm Tắc-thủ. Đồng nẻo giờ về, đi bằng đàng nhỏ hội. Tiếng trống, tiếng bắc, tiếng thanh la nghe inh-ỏi. Dương-nhiên làng, hội-đồng địa-hạt, huyện, cả đỏ mặt.

Ông Huỳnh-quan-Sửa là một vị điền chủ lớn nhứt, ra chức mừng quan Thống-đốc và kể cho Ngài nghe các việc đến tinh thần hoán.

Quan Thống-đốc trả lời rằng Ngài đỉ nghe rõ các công cuộc; và Ngài hứa chắc rằng: Ngài sẽ minh đoán mỗi việc. Ngài thêm rằng: Tại Camau nhơn công rất ít cho nên Ngài nói theo hèn Pháp-quốc, Ngài tính lập một cái dưỡng-đường. Ngài cũng chứa lo về việc nước nôi, Ở Bạliêu dương lo đào giếng. Ở Camau cũng sẽ lo đào giếng vậy.

Quan Huyện Khánh đứng bạc phơ phơ dắc hương chức làng đến nghiêm mình trước mặt và cám ơn quan Thống-đốc đoái tới dân nghèo, rất công bình khoan độ.

Uống Champagne rồi đề buổi cùng nhau vỗ ngũ chợ đi ngang qua chùa ông Bửu, có các bang đứng chực tiếp Thống-đốc vào dâng champagne. Đi theo đường pháo nổ liên-thinh. Tới chùa trống rền in ỏi. Bên nhà trù có thiết một cái bàn. Quan Thống-đốc ngồi, hết thảy đồng ngồi theo. Có một vị thương gia khách trước có học tại trường Trung học Tây Huế, đến đọc bài diễn thuyết, lời lẽ rất thanh tao. Ngài trả lời rằng Ngài rất hân hạnh, mà thấy Khách-trú biết công cán Pháp-quốc, Ngài bảo cứ lo tấn bước trong nẻo thương trường, nhứt là đừng lo về quốc chánh. Được vậy thì Ngài sẽ ra ơn bảo hộ luôn luôn.

Uống champagne vừa xong thì hết thảy kéo về dùng bữa tối nơi dinh ông Dugros. Chiều lại có nhiều đàn rất vui vẻ. Mười một giờ quan Thống-đốc xuống tàu trở về Saigon. Thật là một ngày rất xứng đáng vui vẻ, dân nhờ quyền ở nhà làm chỗ công cư nhàm huyệt không ai đoái hoài đến, chẳng ngờ ngày nay có người đến đem cuộc hòa bình làm cho dân hết ưu thay sẽ được an ổn trong cuộc làm ăn: Mà người ấy là ai? Tức là quan Thống-đốc Nam-kỳ Cognacq vậy.

BỔN-QUÁN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

ĐÔNG-PHÁP THỜI-SỰ

SAIGON

Rọi hình cho trẻ nhỏ xem

AU GUIGNOL

(Góc đường Blancsube và Mare-Pourpe)

Như đã nói kỳ trước, Annam-tuồng-giáo-hoá hội, mỗi tuần lễ mở thứ năm và chúa-nhựt, đúng 5 giờ rưỡi chiều, để cho con cái hội-viên xem.

Đi lạc phải không ?

Thím Nguyễn-thị-Lang, làm ruộng ở Phước-hưng (Giadinh) vừa rồi đi Saigon có dắt cô em theo là Nguyễn-thị-Dan, 18 tuổi, mà rồi chẳng rõ vì cớ nào ở tại đường Boulevard Bonnard lại đi lạc đâu mất. Hình tích cô Nguyễn-thị-Dần ấy như vầy : Vóc vọc trung-trung, mình-mai người, mặt đen, nước da cũng đỏ coi, mặc quần áo bông đen. Vậy ai có thấy làm ơn chỉ giùm đặng cho chị ấy gặp em, em gặp chị.

Mà dẫu mất thì nói vậy, chớ không biết có phải là đi lạc hay không đó nữa. Bởi cho đến năm Saigon rồi..... đành bỏ chỉ em bơ-vơ chơi. Có gì 491 bây giờ thường hay chợt cái mất (mode) đó lắm !

Giấy thuê thân của ai ?

Vừa rồi có một người lính tuần cảnh đi giải đường xi được một cái giấy thuê thân năm năm ở đọc đường. Cái giấy ấy đề tên là Nguyễn-văn-Qui, 42 tuổi, ở Giadinh. Hỏi gốc để năm tại bốt hộ thủ ba. Vậy thì mắc-mớ nào đó, có làm mất thì đến xin lại ở chớ đừng để lại thì mà mang hình. Vì người ta nói giấy tờ như vậy gắt lắm.

Em có ghẹo chọc nó không

Thằng nhỏ Lê-văn-Tam, 15 tuổi, ở Thủ-dầu-một (Giadinh) vừa rồi đây nó làm gì mà khiến mấy nhân mày coi bộ đến đứa làm ; Chẳng có chừng bắt bỏ lại mới hay rằng nó bị con chú ấm Kinc G... ở nhà số 124 đường Richaud, nhảy tới cắn nó.

Em ơi, em nói con chú đó cắn em, vậy nó có ghẹo nó hay không ? Chớ thì thường con ai thấy chú thấy mèo hay ghẹo chọc làm, chớ như mấy cậu trai to lớn thấy con gái thì ... vậy đó em.

Lê-văn-Tam hiện giờ đem lên nhà thương thuốc chó để chữa nọc, còn con chó cắn tên G... thì giam lại một cái ký hạn nữa tháng.

Giá rồi mà còn làm xấu

Vừa rồi tên Nguyễn-văn-Diễn, làm cu-li ở trong trước máy, nhà ở đường Lacontrôle, bị thím Lê-thị-Hạnh, 44 tuổi, nấu ở Gocong, lấy cắn chặng là một mớ đồ-trang giá đặng 143 đồng, một số bạc nguyên 3 đồng và một cái giấy lăn.

Thiệt như đã 44 tuổi đầu, đi gia bậc rồi vậy mà không chịu ta nhơn tinh được để dành cho con chăm ngày sau, lại đành lòng làm xấu hổ như vậy. Còn tên Nguyễn-văn-Diễn nầy đây, chẳng hay có quen biết với thím lâu không, mà cũng thím nếu đến bao nhiêu cần cũ đi lận ? Có lẽ nhơn quen chút đỉnh chớ, há !

Rủi ro vì xe hơi

Rủi 11 giờ 45 bữa rồi, M. Paul M...., làm việc tại nhà-băn Chogran ngồi chơi tay-hành xe-hơi chạy ra Saigon. Khi chạy đến đường Chasseloup Laubat, cách xa đường Frères Guillerault chừng 30 thước, bỗng-nhiên cái bánh xe trước vàng cái vấn ra, cái xe liền nhào, M. Paul M..... cũng nhào bị thương tích khá quá. Lập tức chở M. P. M... vào nhà thương Grall-mất để băn-bó chỉ hết vỡ bị thương ấy. Còn cái cái xe-hơi thì thôi, có khác gì con gà mắc mưa chết sao đâu.

Chủ đã mất quả thật là tại M. Paul M... vỏ ý. Trước khi chạy xe chẳng coi trước coi sau, để cho ra đến đỗi. Tội nghiệp quá !

Hai cô hờn làm sao

Trần-bị-Hương, ở nước, chỉ ở số 5, đường Marcel Richard, vừa rồi không biết làm sao đó mà bị Nguyễn-thị N... 19 tuổi, không có làm nghề nghiệp gì, nhà ở số 35 cũng đường ấy, xán tay đánh lộn trôn vo đánh thôi cơ ! ôi. Đánh cô tích cũng bộn-bề.

Dây chẳng nhớt là chả hờn nơi hình nơi tội, nói ét nói tiếu với nhau làm sao đó, hay nữa số một là vì một chút xíu chiếu tích làm-bậm nào mới đây, để hành hung như vậy, chớ thiệt tưởng cho Âm-bi coi rồi mà có 18 năm khác hơn nữa đâu. Phải vậy không hay cô ấy ?

CHÂU-BỐC

Thù oán nỗi gì

Vừa rồi, vào lối 12 giờ rưỡi khuya, M. O... làm ký-lục, chẳng rõ vì cớ nào mà bằng-nhiên có một tên lạ mặt nhảy tới chém một cái ở trán đầu M. O... thiệt tình hồn vía, vừa đưa chay cũng có kêu cứu thì hơn là nhảy theo chém bồi thêm một cái nữa tại cách chỗ, rồi mới chịu chạy. Lập tức khi ấy, chỗ M. O... vic nhà thương cỏ cứu cấp. Vụ nầy đang ấn-hết.

KẾT QUẢ CUỘC TUYỂN-CỬ N..hị-viên Thành-phố

Ngày 10 Mai 1925

Nghị-viên Annam

TRẦN-VĂN-HIỆP	681 thăm	đắc cử
NGUYỄN-VĂN-BỘ	680	»
NGUYỄN-TẤN-VĂN	670	»
Trần-Bình-Minh	645 thăm	»
Trần-quang-Nghiêm	191	»
Huỳnh-v-Chiêu dit Tư Da	502	»
Nguyễn-văn-Mật	14	»

Nghị viên Langsa

LANGOTE	611 thăm	đắc cử
DUPIRE	521	»
LEFÈBVRE	519	»
SCOTTO	494	»
RENT	487	»
COURTINAT	476	»
CANCELLIERI	458	»
GUÉRINI	451	»
Guillot-Montbrun	457 thăm	
Casto Lamie	446	»
Ardin	421	»
Arnoul	311	»
Bérid	455	»
Fays	444	»
Garrigues	441	»
Harlmon	369	»
Pigé	431	»
Fenlaine Lap. rie	53	»
Poitzer	38	»

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc André Lebon ở Nhựt-bổn và Trung quốc về đến Saigon ngày 13 Mai.

Chiếc Portlen ở Pháp-quốc về đến Saigon ngày 19 Mai.

Chiếc Amiral Latouche-Tréville ở Haiphong đi đến Saigon khi nầy mai nầy.

Chiếc Amiral Pouty đi từ Colombo mà chạy qua Đông pháp hôm 8 Mai.

Chiếc Angkor ở Pháp-quốc về đến Saigon lối ngày 2 Juin.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc André Lebon sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 15 Mai.

Chiếc Portlen sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối ngày 21 Mai.

AI BIẾT CHỈ GIÙM LÀM PHƯỚC

Cách một tháng nay khi không cối đâu gởi bèn một tới nơi một nhiều đường nhu lớn nói cho vậy. Nó chẳng đau lắm, có vẻ mỏi mệt, nhức nhức vậy, rồi khỏi chừng. Bao nhiêu chẳng thấy đến gì, sau thấy dụng nói đâu gởi đang lớn hơn nói đâu gởi mạnh. Chạy đi thầy, thầy đi thuốc mà bịnh vẫn trở treo, đi đâu không đặng. Vậy ai biết thuốc chi xin chỉ giùm làm phước, trước đi lời kính cảm, sau bịnh lành sẽ trọng tạ người ơn.

J. P.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 11 Mai 1925.

GIÁ BẠC

	11-5	10-5
Nhà nước.....	109.85	107.80
	11-5	9-5
Ngân hàng Đông-pháp ..	10 85	10 80
Bà de Gérance de la Banque Ind. de Chine....	10 85	10 80
Hongkong Shanghai....	10 90	10 80
Chartered Bank.....	10 85	10 80

Giá lúa chỏ đến nhà máy Cholon bao lấy luôn giá 100 kilos

MỄ CỐC

Vinhlong (Gạo-mốt).....	5[illegible] » 6[illegible]
Gocong (Gạo-mới).....	6 15 » 6 25
Sai-zan (Gạo-mới).....	6 05 » 6 15
Baclieu (Gạo-mới).....	6 20 » 6 30
Nanvian	Gạo trắng mốc cũ.. 5 80 » 5 90
	Gạo đỏ mốc cũ..... 6 25 » 6 35
Giá thường (Gạo mốt).....	6 08 - 6 18

Tiệm may của Annam

Cho quí-vị cắt nhà mới, hoặc sẽ có đám tiệc lớn hay là muốn đọn đặc nhà cửa cho ngay-ngắn, thì nên đến tiệm Vĩnh-Tấn «BAZAR MODE..NE» ở số 58, Place Gambetta, chợ-cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm nầy chủ Annam ta bán đồ các-vật đặng chưng đọn theo kiểu thời, đồ đã tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ niệm cho thân bằng quí-hữu trong khi có lễ tiệc hoặc cho người ưa cha mình cũng chớ quản đến tiệm Vĩnh-Tấn «BAZAR MODERNE».

Ôi ! Còn nói gì như đồ ăn mặc, nào là giày, vớ, nón, áo chemise, faux col, cravate, nouvelle mouchoir, pochette, khăn đen, khăn gối thêu thứ gì, cũng có bán đủ các thứ đồ, đến chưng đã đến thạch cao chân thi, đèn manchon và các hàng đều thường dùng.

Thọ-nghệ thực-nghiệp

TRỢ-LÝ PHÒNG

Đường Mac-Mahon, số 208.

Mua, bán, lãnh kinh-nghiệm, trị-sự và điều-đình các cuộc đất, nhà và vườn-tược ;

Giùm hỏi vốn cho ai có hãng-sản tọa lạc tại Saigon-Chợ-lớn và vườn-tược mà muốn treo hoặc cố để vay bạc mùa hoặc là bạc đứng ;

Tiệm các phương-pháp hoàn toàn nào mới bày về canh-nông và kỹ-nghệ, đặng dam ra thực dụng tại xứ nầy.

Tòng-lý : J. G, HÉRISSON.

Thế nào là thượng-lưu

CỦA XÃ-HỘI

Kể từ thời-đại giã-man cho đến thời đại văn-minh, người ta đã hiệp lại với nhau thành đám, trong tất có kẻ trên người dưới ; kẻ trên trong đám ấy, ta gọi là thượng-lưu vậy.

Như thế thượng-lưu tức là bọn người không đạo, là bọn làm khuôn phép cho một dân-tộc. Ta đừng tưởng lầm : hết thảy người dân trong một nước bên Âu-mỹ cũng đều văn-minh cả đâu, dù nước thế nào cũng có kẻ sang người hèn, kẻ hay người dở. Duy trong nước nào có bọn thượng-lưu giỏi đem hết tinh-thần hèo-thủ lấy nước thì nước ấy thạnh, dân ấy khôn, mà hưởng chung cái tiếng « dân nước văn-minh » trong nước nào phải bọn thượng-lưu dốt hèn, thì nước ấy tất suy, dân tất dại, mà cũng chịu một tiếng « dân nước giã-man. » Vậy thời cái trách-nhiệm của người thượng-lưu ngày nay rất là quan-trọng, làm một người thượng-lưu, kể cho chánh đáng, không phải là dễ, muốn làm một người thượng-lưu phải có đủ tư-cách.

Nay lại hỏi bọn thượng-lưu ở nước ta sau nầy ở đâu ?

— Những bọn thượng-lưu cũ, đã xây mồng đắp tường làm cho xã-hội nước Nam nầy có gọi-cả trật-tự, cũng đã có phen cất tiếng Việt-nam làm long trời lở đất ở vàng Đông-hải nầy, thì những bọn ấy đoàn chuyên mãi, đến nay gần như vắng bóc chung cuộc rồi.

Bởi là một nước có sẵn nề-nếp muốn cho mau tiến-hóa văn-minh, thì phải có thứ tự nước tiếp lấy nhau, tuần tuần chi tiến, không tốc nào để cho dân đoạn được, nếu đến nỗi phải ngăn ngừ, thì chắc có bại trong cuộc tiến bộ rất lớn.

Vậy muốn cho không có đứt-đoạn, muốn cho nối tiếp dung hòa luôn, thì chắc phải có bọn nào kế tiếp vào đây, bọn ấy ngày nay ở nước ta tức là bọn thiếu-niên anh tuấn ở nước ta vậy. Thế mà cứ nghe như lời quan Toàn-quyền Merlin diễn-thuyết ở hội Khai-trí-tiến-đức ngày 5 Avril 1925, ngài nói rằng : « Có nhiều người học thành tài muốn nhập Tây-tịch. » Ôi ! nếu quả như thế, xưa nay kẻ sĩ-phu của các nước, vì như nước Nhựt ở gần ta đây, họ đi học thành tài, họ cũng nhập ngoại tịch thế ư ? Nếu người nầy người khác toàn như thế cả, thì ấy ai đưa đất biển bao nhiêu kẻ kèm bên trong nước sau đây ?

Nay bởi bọn thiếu-niên ta ! Năm lưu tâm chú ý vào cái câu của quan Toàn-quyền Merlin nói : « Sẽ một nước Nam là ở trí sáng khôi, lòng cao thượng của người dân trong nước. Bao nhiêu những tiềm-lực muốn phát triển lớn, phải có nhiều người đứng đầu, có nghị-lực, mà bọn tân tiến không nên phỏng khoáng, phải xum hiệp với những bực thượng-lưu cũ, tức là những bực đã gây dựng cho xã-hội nước Nam nầy, đã biết sức yếu mến cái giang-sơn tốt đẹp nầy. » Còn về phần Tây-tịch nghĩ lại nói : « Lấy quyền-lợi Tây-tịch mà thường cho những bọn tài trí đã có ông giúp nước Pháp, thì có ngăn trở gì. » Mấy câu quan Toàn-quyền nói đây, tưởng là mấy câu ngài dạy cho ta nên bọc thuộc lòng, ngài nói thật là quá phải và rất hiệp cái lẽ tự-nhiên, đương thời cho nước Nam ta hiện ! Nước Pháp xưa nay vẫn là một nước có lòng quảng-đại, vẫn hay khai phóng cho các dân bị áp-chế, cho cho đem đắc cho các dân yếu kém ; nay nước Nam ta còn đang ở trong nước Pháp bảo hộ, chẳng có lẽ nào chính phủ Đại-pháp lại không cho chỗ bình vực quyền-lợi có công bằng chánh đáng cho ta hay sao ? Vậy lo gì phải nhập Tây-tịch mới có quyền lợi, cứ theo lời quan Toàn-quyền nói thì ta chỉ nên lo mình không đã tài-trí để hưởng « quyền-lợi Tây-tịch » đó thôi.

Nay muốn cho có bọn thượng-lưu mới để xáo tiếp với bọn thượng-lưu cũ, để trông dụng trong xã-hội Việt-nam hồi tương-lai nầy, chớ trông cậy ai cho ! chờ đợi, ai chẳng phải ở tay các bạn thiếu-niên anh tuấn sao ? Nếu người nào lâu đi học, trước hết ai cũng phải định ninh mà nhắc luôn trong óc rằng : « Bọn thượng-lưu Nam-việt từ nay trở về sau là ở chúng ta, thì chúng ta phải nên học thế nào cho xứng đáng phải đường, cho đã tư-cách, trong đối với quốc dân Nam-việt không có hổ hận : ngoài đối với sĩ-phu các nước không có mang tiếng hèn hèn. Nếu ai cũng nghĩ như thế thì cái nước Lạc-Hồng có quốc nầy lo gì chẳng có ngày mở mày mở mặt với hoàn cầu.

K. H.

VAN-HÒA

N° 88, Rue de Cocong — CHOLON

KÍNH CÁO :

Hiệu VẠN-HÒA nhượm vải đen nhứt ang tốt ở tại chợ CHOLON.

Vải đề nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-Tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhượm đen dùng chẳng hề khi nào trở, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bở như các thứ vải nơi hiệu khác.

Bổn-hiệu có chà ra làm thứ vải đen đều đề nhãn hiệu : VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN, LONG, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhượm tốt, nên cũng có kẻ toan nhơn dụng diệp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu, đặng mà thủ lợi và cho chư quí khách mua lầm, trường là vải của bổn-hiệu. Vì vậy bổn-hiệu xin cải rõ cho chư quí khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái Hiệu vải, cái kiểu chế nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm hà gian vậy.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có đề những tại tóc theo

1° 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
2° [illegible]
3° 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4° Vạn-Hòa con cá [illegible].
5° Vạn-xuân-Long xe [illegible].
6° Vạn-Hòa [illegible].
7. Vạn-xuân-Long hươu [illegible].
8° [illegible]

VẠN-HÒA KÍNH KHẢI.

N° 77

Hoan-hi kỳ oan

HỒI THỨ IV

TÔ-THƯỜNG-HẬU CHỊU HÀM OAN NƠI NGỤC-THẤT HÒN BẢO-ANH ĐỘI TRANG CÁO GIỮA CÔNG-ĐƯỜNG

Tô-thường-Hậu — Bẩm quan lớn không ; ý nào tôi dám làm sự tỉ vi mà nỡ đi ăn thông công thế-nữ.

Quan phủ. — Vậy cho mi tư thông với ai ?

Tô-thường-Hậu. — Bẩm, tớ không có tình riêng gì với ai tết cả.

Quan phủ. — Nếu vậy có ai cản hận chi mi mà vu oan giá họa bỏng có khác oan ?

Tô-thường-Hậu. — Bẩm vậy mà có kẻ cưu thù.

Quan phủ. — Kẻ ấy là ai ? Nói cho ta nghe thử.

Tô thường-Hậu. — Bẩm, tớ có biết ai mà chỉ ! Nếu quan lớn không soi thấu, thì tớ tài nào thấu nỗi

Quan phủ. — Nếu chuyện gần mi mà mi không hiểu, hoặc mi hiểu biết mà không chịu thật, thì ta biết bắt lấy mỗi nào phăng ra mà mắng gỡ ? Ta đã cạn lời cùng mi ; muốn cho ta minh oan, thì mi phải đàng tỏ thật ; mà mi, chẳng hiểu tại sao, mi giấu mãi, ta có ý gợi cách mi khai bẩm dường mi còn lắm nỗi ngại-ngùn. Mi mà không lòng tin ta, thì khó nỗi cho ta minh oan cho đặng.

Tô-thường-Hậu, trong cuộc buôn bán châu bâu ngọc-ngà nơi đinh cho Hồ-phu-nhân, có đều gì xảo trá chăng ?

Tô-thường-Hậu. — Bẩm không ; những chân ngọn tử bán cho Hồ-phu-nhân đều là tốt cả.

Quan phủ. — Từ mi ra vào buôn bán trong đinh, mi coi ý Hồ-phu-nhân có tỏ tình gì yêu mến trọng-hậu mi chăng ?

Tô-thường-Hậu.—Bẩm quan lớn, Hồ phu-nhân tánh tình vui vẻ, mỗi khi tới viếng nhà, tôi thường đặng Hồ-phu-nhân đãi tôi là một tay thương-nhân thôi chớ.

Quan-phủ. — Hồ-phu-nhân, theo lời mi nói, có tánh vui vẻ, có khi nào cười nói với mi trước mặt thế-nữ không ?

Tô-thường-Hậu. — Bẩm quan lớn, việc cười nói lẽ nào không nhứt là một người đàn-bà xuân sắc nên-nỗi như mang-phụ lại hay cười nói là lợi cùng kẻ dưới,

Quan phủ. — Có khi nào Hồ-phu-nhân cầm mi ở lại ăn nghỉ trong đinh sao ?

Ngày hôm tới tôi cản nầy, mặt Tô-thường-Hậu liền đổi sắc ; nghĩ cho ý ai mách miệng tỉnh riêng của mình với Hồ-phu-nhân hay sao mà ngài biết mà hỏi liền qua tới đó. Nghĩ vậy rồi Tô-thường-hậu sợ bất hòa, trong bụng phập phồng, bởi hồi tới đó ; song không lý dám bẩm thật nỗi mình, chuyện đã bỏ lâu bưng kín, mình, chuyện đã bỏ lâu bưng kín, Mà cũng không lý dám vô lễ không trả lời. Nghĩ rồi, Tô-thường-Hậu liền đáp :

« Bẩm quan lớn, tớ có phải là người phẩm giá xứng đang đồng tọa đồng ẩm với Hồ-phu-nhân hay sao mà Hồ-phu-nhân cầm mời.

Quan phủ. — Cũng không khi nào mi vào đinh buôn bán lỗ tối, Hồ-phu-nhân cầm mi ở lại ăn nghỉ trong đinh sao.

Tô-thường-Hậu. — Bẩm không hề khi nào có ! Nếu có, thì tớ cũng cứ lẽ theo quân lính mà nghỉ, chớ để đâu thâm nhập đinh trong lắm sao !

Quan phủ. — Theo lời mi khai cùng ta mấy lần, ta quyết lắm cho người bị oán không oan chi cả. Rõ ràng mi là thằng ăn trộm bị bắt tang ăn hiển nhiên. Mi muốn giả ý kêu oan mà gợt quan, ký trung có khúc oan gì mà phiền phức. Quân đâu, coi dẫn Tô-thường-Hậu xuống ngục giam, cấm đợi lịnh ta.»

Dứt lời, quân lính dộ rằn, áp tới nắm Tô-thường-Hậu mà kéo xềnh ra ngoài ; Tô-thường-Hậu còn muốn bẩm rằng mộ lời, mà mới hà miệng chưa ra lời, đã thấy mình lọt ra ngoài cửa. Lính đóng gông lại rồi đẩy tuốt xuống khám đường.

Quan phủ lúc bấy giờ, ngồi lại bàn viết, ngồi suy nghĩ việc Tô-thường-Hậu chẳng phải là việc khó đến đỗi tra hỏi không ra ; nghĩ bởi, Tô-thường-Hậu muốn phá ta, nên không chịu khai ra mưu bạch. Ta giận mưu đề vậy mà kết án cho nó biết không một lần ; phương bỗi ta không nỡ để cho ai thân cận, nó ta cầm để mà gạn đục khơi trong cho tường khúc đó, mà chẳng biết sao nó đại quá cứ kiếm điều chạy chối mãi ra ; ta nói thiệt, ta chẳng chịu nhịn thua trí của mi, chuyện nầy mà ta ưa vẫn không ra, ta nhứt ngu ưa từ quan treo ấn. »

Mảng thâm toan trộm tính gần xa một hồi, Trang-tử-Mai ngồi dựa ghế thiu-thiu, lại thấy ngọn gió thổi hiu-hiu, bèn tay cầm trang, mình dựa ban ngã gục.

(Còn tiếp)

Hãy hút thuốc gói và thuốc điếu CA-LỐP

GLOBE

PETIT DICTIONNAIRE
FRANÇAIS ANNAMITE
PAR
J.-B P. TRƯƠNG-VĨNH KÝ

Quyển tự-vị của quan lớn Trương vĩnh-Ký dịch tiếng Pháp ra tiếng Annam đã hết là hai năm nay.

Từ đấy đến nay nhiều vị hỏi mua, nên bổn-hiệu lo in đã rồi.

Quyển tự-vị nầy tuy in chữ nhỏ mà cho tới 712 trương và có 1250 cái hình rất trong tự-vị Larousse chữ Pháp.

Giá 6 $ một cuốn
Phụ thêm tiền gởi 0 $ 24

Vị nào muốn mua xin gởi thơ hay là đến tại

Imprimerie de l'Union,
NGUYEN-VAN-CUA.
Rue Catinat. — 157-Saigon.

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỬU của *Lương-y* RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt công là trên hiện tình thân, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống dặng cả. Nhứng kẻ tuổi cao khí lực sụy giảm, vật thấy ngày xuân đà thấm mỏn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt dặng cứ lần thành đồng, một mảy tuổi tới coi như trẻ, lại măng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có người bịnh, có chứng, nhứng bị hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm hội, da thịt đỏ nồng, tinh thần tươi tốt.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192 Rue des Marins Cholon.

董古兩法
FAA YUE
35 rue Catinat Saigon

Bán đủ các thứ đồ sưu bằng sành bằng đồng cổ, ngọc thạch, mã não, hầy tinh Roche, tượng nhà bằng ngà giá bán thiệt rẻ

C. J. BONNET

MẮT BÀI CHO ĐỒNG CÂN VÌNH
NGƯỜI CỜI NGỰA NẦY
khi Chư-tôn muốn mua hàng tạp

Như có ngựa khó chịu vậy thì phải dùng Pommade Cadum thoa hết lúc thì...

SOCIÉTÉ
INDUSTRIELLE
DE VINH-HOI
Bureau: 153 Boulevard Charner. — Saigon

GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VINH HOI
SAIGON

Hỡi người Annam.

Nếu Chư-tôn muốn cất nhà và xây tường cho chắc chắn và bền vững thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viết thơ mà mua gạch thì Chư-tôn đi đứng vừa ý và chắc chắn.

Vì sự chế tạo đều kỹ càng, vì vậy chắc chắn nếu Chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi hại thì.

Vì đứng có thí sự tiền kém công bằng thứ gạch thường mà lại chắc hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường hội phần.

Vì thứ gạch nầy xây rồi một lần mà thôi, nhỏ chắc chắn phải tốn tiền nữa.

Vì gạch chắc làm toàn bằng máy với Công-nghệ và cái trắng ở Bình-hòa, nên tốt hơn, đẹp lắm mà lại dày hơn.

Nếu Chư-tôn muốn dùng thứ gạch có màu thì bổn hiệu có bắt lòng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy mua mau đến mà thương nghị cùng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ hồi âm liệp tức.

CHỦ NHƠN

RU COGNAC
HIỆU
BISQUIT DUBOUCHÉ & Cie

Rượu mạnh nầy ngon nhứt hạng Ai] không nóng uống làm

DENIS FRÈRES
Làm Đại-lý ở Saigon Haiphong, Hanoi, Pnompenh và Tourane
và có trữ bán tại hãng
Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

MUỐN BÁN

1e Một cái xe hơi de Luxe hiệu CITROEN, thiệt tốt, 4 chỗ ngồi, 40 mã lực, đã 20 phụ tùng.

Định giá thiệt rẻ

Hãy do nơi Báo-quán Lục-Tỉnh Tân-Văn.

PHONG TỤC DÂN THỔ

ở Cao-bằng

(Tiếp theo)

Về đến nhà trai, cặt gói trầu-cánh bẩu ngoe và đồ lễ trên bàn thờ rồi sắng đến mời vài lạy cha tiên lạy chú mợ và họ nhà chồng. Lúc ấy cha mẹ chồng lấy giấy cho nàng dâu một tài đám rượng gọi là « mã ngân thoa ».

Xong đây, chàng rể và lấy tự người « quan lang » bèn gọi, rồi cả hai vợ chồng phải lạy tạ người mới đã có công xe sợi chỉ hồng.

Từ đấy, hễ nhà chồng có công việc, hoặc nhỏ giỏ ngày tế, thì chú đi đón đâu, lại đề công việc vài ba hôm, xong rồi cô về nhà cha mẹ đẻ.

Hễ hoa gần sổ mang, được 5 - 6 tháng thì bên gái phải sắm một đầy nồi thịt heo, xôi, vịt, và gói hai cái bánh chưng to và dài mỗi cái tàu nhựa nguyên cả con gà. Hết thảy các ngoại trước dự ăn tiệc lễ, nay đều đến giúp mỗi người một cánh bánh chưng, hoặc một đầy gạo một con gà, chàng khe nhau mang giàng và đồ lễ sang nhà gái tôi giàng gọi là « chai mẻo ».

Lúc giàng càng thì cô bày một rất lớn con làm bằng khung nêu phết giấy ngũ sắc, trên nêu đặt hoa, trong lồng đốt một ngọn đèn, trước nêu bày đồ lễ. Ấy là nhờ Hoa-vương thánh mẫu. Khi vào giàng đọc văn cúng Hoa-vương thì cô dâu cô mang con to ấy đi quanh lồng 7 vòng, giàng bèn lấy một chiếc bánh chưng to ấy, chia ba cắt ngang giữa cả hai xem, bỏ cái vỏ đồng chia gà là cô con trai, đồng chưng gà là con gái (tuy hôi thì mà người đàm thì họa may ra mới trúng là nhiều). Bánh ấy thì giàng lấy nấu nhỏ. Con nêu là thì biểu sinh con trai cần sau này chồng. Hai bọ nồng rượu xong rồi về. Còn như chiếc bánh kia thì để dâu rể ăn.

Từ bấy giờ đến ở nhà chồng chiếm hơn, thành thường mới về nhà cha mẹ đẻ. Và không đi hết đợp nữa, thì lo làm ăn.

Bề được đã tường thì bên gái lại sắm lễ đến nhà trai gọi là « đay nhem ». Đồ lễ cũng như chai-mẻo, duy hôm sắp bánh chưng to và lớn cũng không chay quanh lồng nữa. Ai đi cũng rượu thì mừng cho cửa tổ con buổi vàng đạo hoặc liền (từ 2 cái đến 1 đồng).

Lúc ấy bên gái phải đưa lộng cho rể cháu, chiếu, mền, tàu và nêu cha rể con cha mẹ thì phải tặng số con đến đó đông mới tinh. Giàn số thì mỗi thứ một đôi, không thì một cũng được.

Đám ma

Người nào có cha mẹ già tự thế thì phải mời những người trong xóm đến theo Tạo ma kham tiệm đay cổ bắt một đi tìm thầy giáo của lập năm hương rồi đem con nhang đi lấy nước. Con cả thì với một thanh gươm ở trên mái gươm đeo một cái ống tre. Đến bờ sông cuối thầy giáo cũng xong người con cả lấy nước vào ống tre đem về rửa một rồi đổ lên lọi.

Thầy giáo chen giờ nhập quang rồi đem ra giang giữa. Thầy giáo cũng chiếm hèn.

Nếu không làm ma thì 3, 4 ngày đem đi chôn. Định làm ma thì mới gia lễ đến cái áo theo cách Tạo-ma rồi lễ thành pupa. Lại muốn làm ma cũng nên gì mới phong ra nhạc với thầy giáo làm 3 đêm ngày hoặc 7 đêm ngày. Trong vô ng làm chay thì cứ đúng đã chay ấy chiếu theo.

Đến khi ngã mãn thì mở hoa tế. Con cái tế xong thì cộ phong tế và bà con phường viếng. Độ tới ngày thì cất. Trước hôm cất thì tế thiên quan, tế đọc lộ, nếu có qua sông thì tế Hà-bá. Tối hôm ấy thầy giáo làm lễ đưa linh lên thiên-đường. Ngày hôm sau thầy giáo sang trả hòa trết cái cửa ra đồng. Phàn kim điểm huyệt và cung thổ-thần, pod thảo mộc một tay thầy giáo. Xong xuôi thành phần rồi rước hai vị về 16 sư, ngũ 100 ngày tế thì mãn, lão ấy khác ao nhuộm xanh, một năm tiểu tường, hai năm đại tường, ba tháng nữa cáo đám.

Có một tục lạ, đã nói ở không biết tại sớ gì là từ lúc đi lấy nước các con trai đều mời người đeo một thanh gươm mới cho đến khi tế xong rồi mới thôi.

* *

Hát đọo

Cứ mỗi năm tháng giêng, tháng ba, tháng bảy thì có cho đọo ngành là hôm ấy con trai con gái đều ra cho rồi đứng thời hát phải hát đọo với nhau; họ hay bỏ lộn nhưng sau ra cũng vui vẻ êm ấm.

H. D. T.

Công-ti quản-hạt đại-thương
GRANDS MAGASINS CHARNER
ở góc đường Bonnard và Charner

Kể từ ngày thứ sáu 1er Mai tới 11 Mai 1925

Sẽ để bán rao hàng các món sau nầy:

Dầu thơm — Đồ để theo bàn rửa mặt — Các thứ đồng hồ — Đồ nữ trang — Giấy để văn phòng — Đồ dùng trong Gia-đình — Dao bàn — Đồ kiểu và bằng sành — Bàn chải — Đồ dùng theo vệ sanh — Đồ dùng theo điện khí — Các thứ đèn — Đồ thể thao — Đồ để đi du lịch — Các thứ đồng — Áo ơ-mi cho đờn ông — Y phục đờn bà — Các thứ giầy — Các thứ vải thưa

PHÒNG CẮT RÔNG TAY

TRÀ PHÒNG TRÀ — NHÀ HÀNG RƯỢU

Buổi sáng giáp trưa... Ngày thứ năm: 4 giờ 45 chiều tới 6 giờ 45. Ngày chúa nhựt: từ 9 giờ tới 11 giờ.

Đồ dùng viếng kẻ trung hàng hóa — Hỏi xin giấy mục lục

CHỈ TÍNH RẺ HƠN THỨA DỊP LÚC GIÁ BẠC CAO MÀ MUA ĐỒ

CÓ THỢ TRÀ LÀM CHO CHƯƠNG TÓI NÊN MẠNH

BỊNH LIỆT KHÍ
Chữa trị lành mạnh bằng thuốc hiệu
GINAT DU SYNOUSINE

CÀNG NGÀY CÀNG HAY
BÁN SUỐT ALUMINIUM LẠI RẺ HƠN HIỀU
(Manchon hàng)

HIỆU: **MALBROUGH** 42 $ 50

Là một thứ hiệu xe máy rất chắc chắn, gọn gàng và lại nhẹ hơn hết.

CÓ BỘ BÁN KHẮP NƠI VÀ TẠI TIỆM
DAI-ICH
Là chỗ trữ chánh toàn xứ Namkỳ ở tại Cholon đường Marins.

HÃNG NÀY MỚI TIẾP ĐẶNG XE MỚI QUA NHIỀU LẮM

Lãnh gởi cách lãnh hàng giao ngân

Hãy viết thơ xin cuốn Catalogue mà coi.

Vệ sanh chung

Ai có ý xem sóc kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mới thì thảo trước khi tiệp điền những miếng quơn mặt nhực hy hay đàng thức rượu chắc hiệu « PERRIGNAC ».

Thứ rượu nầy nhứt vì điều dưỡng cả máu, chế ra rượu lại hiệu làm cho bổ khỏe, giảng gân cốt, giúp thêm sức mạnh. Thiệt là một thứ rượu đại hiệu lắm cho ai-ấy nhứt luyện lớp thể thao.

Bán lẻ mà bán sỉ tại hãng DOP LAMORT, phước du Thương-Cang Saigon sẽ thử xe chạy bằng mà coi thử trong tháng năm nguyệt.

Dàn bà có con mà bị đau đớn và một mới thì mất sức, vì huyết càng ngày càng hư.

Ấy vậy hỏi còn dài tháng nên mình phải làm sao cho huyết sung túc mới được, là mạng trẻ con do nơi đó mà ra. Thế thì những người dàn-bà có con mà muốn bổ huyết trong lúc cho con bú phải uống thứ *PILULES PINK* vẫn là một thứ thuốc nó làm cho có huyết tốt mạnh và sung túc, rất có ích cho đứa trẻ.

Trong các y-dược phòng đều có bán

Bịnh ghẻ chốc
Bịnh nhứt trong chốn rừng LẮC NHƠN, HA TIÊN, KIÊN GIANG, MỌC CHỈ cũng khỏi hết hoàn toàn nhờ thuốc thoa
FLORENTINE

THUỐC ĐIẾU HIỆU
LES AS
TỐT THƯỢNG HẠNG
Chế tại Mỹ

ĐẶNG :
SOCIÉTÉ MARSEILLAISE d'Outre-Mer
ở ĐƯỜNG CHIER, SAIGON
Làm Đại-lý

Manufacture Saigonnaise
DE
CARREAUX & MOSAÏQUES
MAISON FONDÉE EN 1903
Rue d'Arras et Lucien Lacouture à Chodui
SAIGON

Hãng làm Gạch-bông hãng Xi-măng đã lợi nhà, nhiều kiểu gạch mới rất xinh đẹp làm sẵn rồi trữ trong hàng đặng khi nào có ai mua thứ nào thì có sẵn liền. — Giá bán rẻ hơn các nơi.

Gạch-bông làm bằng Xi-măng đã thử màu tốt nhứt nặng bền Pháp-quốc đem qua, bởi vậy cho nên, gạch của hãng tôi có danh tiếng nhiều vì gạch thiệt chắc và nhiều màu xinh đẹp lắm.

Xin Chư-tôn đến viếng hãng tôi ở tại Chợ-đũi (Saigon) đường d'Arras (trước trại binh tây Ô-ma) thì Chư-tôn sẽ đặng Cafe-thea tiếp rước tử-tế và sẽ tỏ bày những lẽ cần yếu nơi Chư tôn muốn biết.

Xin nhớ-tôn nhớ cho nhớ, nhớn mà nơi nơi lắc (Catalogue) mà giá liền.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG L. GAUTIER
Hiệu ALCYON
ĐỨA ĐẦU HẠNG NHỨT

Hôm đầu khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon, bổ phần mấy người Langsa đua lành phần thưởng của quan Toàn-quyền ban thì M. Le STUNFF ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ấn hạng nhứt.

Cho hôm phần mấy người Annam đua tranh cũng thường khai trương thì M. Trần-văn-THINH hạng nhứt M. Trần-văn-GIÁNG hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON.

L. GAUTIER
9 RUE PELLERIN, SAIGON

VẬY MÙNG bề khổ rộng 0m80
LÀNH XUYẾN Bắc-kỳ đủ mỗi kiểu
XIN HỎI GIÁ LẤY KIỂU MẪU
ECHANTILLONS
TẠI TIỆM
ĐỒNG-THỊNH
4, Rue de la Soie. — Hanoi
MUA SỈ
Sẽ đặng giá rẻ
Lời nhiều.

yếu đuối
vãng vọt
GÂY MÔN
Thuốc SIROP
DESCHIENS
có huyết bổ

Sống lâu nhờ rượu
(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện hãy giờ bên nước Hoà-kỳ có một ông điền chủ đã ngoài 95 tuổi mà hồi còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chắc hẳn, ăn nói rõ ràng, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng coi tôi-tớ làm công chuyện.

Ngày ông có mời người đi thăm ông, hỏi ông cho hiết vì cớ nào ông mạnh mẽ lâu tuổi cho mà còn sức lực khỏe-mạnh hèm vậy ? Ông giả đáp lại rằng : Có chi lạ đâu mà hỏi, cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quina Giniiane hiệu Mexet là một thứ rượu thường sanh bổ lắc.

Người khách nghe nói cũng có lòng muốn mời việc ấy mà dùng, liền về nhà mình đi mua cho đặng thứ rượu Quina Giniiane mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói cũng có đi tham sanh, ông bèn rủ nhau đi mua rượu ấy đem về mà uống hỏ quanh năm.

CỨ MỖI NGÀY
lại dùng
MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN
CỦA ÔNG
Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC BẰNG KHỎE MẠNH LUÔN
và ngăn ngừa các chứng bịnh nguy hiểm hôn hết mà người ta hay lo ăn không đầu mà mạnh ra.
Thuốc hườn nầy trị các chứng bịnh :
NƯỚC DẢI, ĂN KHÔNG TIÊU,
NẶNG ĐẦU TỨ CHỨNG MẶT,
KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 102, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tỉnh thuốc.

Các Ngài chủ xe hơi !
Khi vỏ ruột xe lủng sao chẳng chịu dùng thứ
RUSTINES-LASTIC-MAJIC HAY LÀ MAGIPATCH
CỦA CHÚNG TÔI BÁN MÀ VÁ LẠI
Vá lành chỉ trong vài giây đồng hồ mà thôi, nội trong Hoàn-cầu chỉ có mấy thứ ấy tốt hơn hết. Hễ đặt vào thì dính khẳng liền.
Chẳng cần ngâm tang
Chẳng cần có dầu săng,
Chẳng cần đỏ trám,
Chẳng cần.... chi hết thảy.
Có bán tại hãng: L'AUTO-ACCESSOIRES
Môn bài số 61, đường Pellerin (kế bên nhà hát bóng Casino)

ĐÔNG-DƯƠNG CHÁP QUỐC
NAM-KỲ THỔ-SẢN-ĐỐC
TỈNH LONGXUYÊN

YẾT THỊ đơn xin phát mãi đấu giá đất nhà-nước.

TÊN HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC số đất	SỐ miếng đất	SỐ tờ bản đồ	SỐ TIỀN MẪU	NÓC NỜ
Võ-văn-Trí làng Tân-Hòa tỉnh Longxuyên	Làng [illegible]	33	10	966 m. 27	

VIỆC TRANH CẠNG VÀ KÊU NÀI
Chiếu theo thể lệ điều 26 lời nghị ngày 27 Décembre 1913 và điều 48 nghị định ngày 11 Novembre 1914, việc tranh cạng và kêu nài về các đơn xin trên đây, phải tỏ nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị nầy và nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Longxuyên.

Longxuyên, le 22 Avril 1925.
L'Administrateur,
Signé : ILLISIBLE.

HỄ MUA DAO THÌ PHẢI COI CHO CÓ CON DẤU NÀY

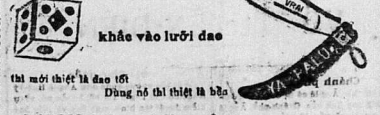

khắc vào lưỡi dao
thì mới thiệt là dao tốt
Dùng nó thì thiệt là bền
PACHOD Frères & Cie. — Lyon

Các món của hãng gạch máy
HIỆU:
SATIC & TITAN
Gạch miếng, khối tọ, viện lớn, gạch lót
ĐỦ HẾT CÁC KIỂU AI ĐẶT MÓN CHI ĐƯỢC CẢ
CÔNG-TI NẶC DANH LÀM GẠCH NGÓI
ĐÔNG-PHÁP
84, đường Charner, Điện thoại : 108
Điện tín : SATIC SAIGON

CIGARETTES
NATIONALES
Hãy hút thuốc cây có
TAM SẮC
đã ngon và không khó có
BÁN
Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient
(ALLATINI) Saigon làm Đại-lý

PHOSPHATINE FALIÈRES là một món vật thực khỏi mà bảo dưỡng được.
Nó nở bánh ít hơn như nó, mà lại ngon ngọt, dễ tiêu. Đứa nuôi con với nó đi đường không bị tỳ vị yếu.
Hãy coi cho kỹ nhãn hiệu Phosphatine Falières.
Các tiệm bán đồ ăn gia giá, bán nước hoa bột thảo hiệu PHOSPHATINE FALIÈRES
Gửi không mất tiền cho ai muốn thử. Hỏi tại hãng đá in Masbeau, 59 đường đa la Madeleine, PARIS (8e)

PHÒNG THƯƠNG-MÃI SAIGON

Phòng Thương-mãi Saigon mở cuộc vay 350 000 đồng bạc, phân ra làm 3 500 vé, mỗi vé là 100 đồng, tiền lời mỗi 100 đồng trong một năm là 8$25, số bạc vay nầy thì dùng cách bắt thăm, mỗi năm một kỳ mà thôi vậy tại, đủ 15 kỳ nghĩa là trong 15 năm thì trả hết số.

Lời nghị-định ngày 24 Novembre 1924 của quan Tổng thống Toàn quyền

Từ ngày 14 Avril tới ngày 15 Mai 1925, thì phòng Thương-mãi Saigon sẽ mở cuộc vay tiền, số tiền vay phân ra làm 3 500 vé, vé nầy không có biên đứt danh người cho vay, hễ vé ấy về tay ai thì người ấy lãnh chỉ tiền lời mỗi vé trong một năm là 8$25, tính từ ngày 15 Mai 1925, mỗi năm cứ ngày 15 Mai và 15 Novembre thì trả tiền lời lần thứ nhứt là ngày 15 Novembre 1925. Tiền thuế thì vé phần người làm, chủ vé cho vay chịu.

Ai muốn cho vay thì đến mấy sở kể sau nầy, khỏi phải tốn sở phí gì hết:

1° — Tại các Kho-bạc nhà-nước trong Đông-Pháp;
2° — Tại Đông-Pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine);
3° — Tại Hội Quản lý Trung-quốc Thực-nghiệp Ngân-hàng (Société Française de Gérance de la Banque Industrielle de Chine);
4° — Tại hãng Société Financière Française et Coloniale.

Trung-hoa dị-sử

(Tiếp theo)

Lão mặt trời chen lấn, thoán tới đã cấp với thoán kia. Tôi thấy trên mặt buồm có lá cờ Trung-nguyên thì tôi mừng lắm. Tôi bèn lượm những bộ những lựu mà bỏ vào túi áo rồi tôi lo qua thoán ấy, vẫn là một chiếc thoán buôn, còn chủ thâu là Khương-An, người Hỷ-quán.

Trong đám thương-khách qua giang theo thoán ấy, có gã Trương-Lang, vn quen với tôi đã nhiều năm lắm. Và nói cho Khương-An hay rằng tôi là tử-tế, khi ấy mà nhà thoán nhơn nể tôi thay, và bởi thấm tôi ở phương nào mà đi một mình dưới một chiếc thoán nhỏ như vậy. Tôi đem hết chuyện mình mà thuật cho ai nấy đặng nghe, thì ai cũng nghi rằng tôi bị ai một mối rồi loạn tâm mà nói xàm, nói mà. Đến chừng tôi mở những tủ ăn-mão trong tôi lôi ra, họ mới tin lời tôi đặng. Tôi đưa những vòng bọc đồ nhân Diêu-phéo-cun hun thưởng đó ra, lại nhiều vật bửu khác nữa, khi cả bọn mấy mươi người lấy làm lạ quá.

Trải bảo đi đường, chẳng có sự chi cho đặng thật Bước đầu tháng, tôi về đã tới nhà, Nường sửa vật nhỏ cần tôi đem về, tính đi gặp gỡ mẹ nuôi, đều chết hết đi, vì không quen phong thổ mới. Tôi tiếc đã hết sức.

Tôi ở nhà cùng thân nhơn tôi đặng đôi hai tháng. Lòng tôi mãng làm trái bước gian-hồ, tôi khôn ngồi yên nhà chỉ. Tôi đã lại cho vợ tôi nằm trên lượng bọc đặng có làm vốn qua bên buôn; lại còn trong mình đặng bao nhiêu, tôi đem lòng xa mong theo một mớ hàng hóa xứ. Ở nhà vượng đất hồi còn; tôi cũng nhớ đó mà vượng bụng, lên đường, khỏi lo sóc tiền-sau khỏi đi ngàn tay mà nhờ hàng xóm. Vợ tôi có sanh đặng một trai và một gái: Vợ tôi có sanh đặng một trai và một gái: Vợ tôi có sanh đặng một trai và một gái:

Nguyễn-văn-Thiết
Quản-lý

PHAP-VIET KHACH-LAU

22 Quai de France
153, Rue Latinat, Ap. 35b. — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

Hanoi Chỉ-Nam

(Guide de Hanoi)

Là một quyển sách rất có ích.

Xem quyển này biết được: 1° *Lịch-sử*, 2° *Địa-đồ*, 3° *Phố-xá*, 4° *Công-sở*, 5° *Phong-cảnh* của thành-phố Hanoi là một nơi có-đô của ta đã mấy nghìn năm nay.

Sách in rất đẹp, có cả địa đồ, dày hơn 100 trang. Mỗi cuốn giá 0 $ 70.

Xin xuất thư ra báo TRUNG-HÒA, n° 15, *rue de la Mission Hanoi* mà mua, *Thêm 0 ; 20 tiền cước.*

Công Văn

PHÒNG VẤN
Quan Nguyên-soái
Nam-kỳ
Thường thọ tam đẳng Bửu-tinh bội.

Tuần-y chỉ-dụ ngày 20 Octobre 1917, chuẩn-cấp-bổn-hàm Nguyên-soái Nam-kỳ và các quan Khâm-sứ trong Đông-Pháp ;

Tuần-y chỉ-dụ ngày 2 Janvier 1918, cho Thượng-khẩn-hàm làm một số độ-cấp ;

Chiếu theo tôi nghị ngày 31 Octobre 1914 và 4 Décembre 1917 định thể lệ về việc khảo sự của Bản-trị-sự Thượng-hàn Saigon ;

Tuần-y chỉ-dụ ngày 18 Avril 1918 định điều lệ về sự-hoặc thi-cử phải nhường cấp về sự tích lợi chung trong Nam-kỳ, tại tỉ Lão, trong thuốc đia Langue, Rạch, Haiphong và Tourane cọpic Cao-miên có chỉ-dụ ngày 8 Mai 1918 cho lại ;

Quan Thống-đốc Nam-kỳ xét thấy Quan Nguyên-soái Nam-kỳ có công-lao to-tát với Chính-phủ Bảo-hộ, nên đã tâu xin Hoàng-thượng ban cho Quan Nguyên-soái Nam-kỳ Bửu-tinh bội.

Nay Quan Nguyên-soái Nam-kỳ *Thường thọ tam đẳng Bửu-tinh bội.*

Saigon, ngày 11 Avril 1925.
COGNACQ.

SÁCH
Minh-Tâm Bửu Giám

Sách Minh-Tâm Bửu Giám quốn thứ nhì par Pétrus Trương-vĩnh-Ký đã xuất bản rồi.

Vậy quí vị muốn mua xem thì xin gởi thơ cho *M. Nguyễn-văn-Của, Imprimerie de l'Union, rue Catinat 157 Saigon.*

Giá bán . . . . . 1$00 một quốn.
Phụ thêm tiền gởi . 0 20.

BAZAR & BIJOUTERIE
S. M. JACOB TỰ GIA-CÚC
Propriétaire, Angle Rue des Marins.—N° 312 et Boulevard Tong-doc-Phuong. — N° 30
CHOLON

Bán hàng Tây, hàng Bắc, hàng Tàu, hàng Bombay, kim chỉ vải sồ, khăn, dù, nón, giày, vớ, dầu thơm đủ hạng. Còn hàng và lãnh nhuộm đơn bằng trái mộc lưu, chắc hẳn không phai. Lãnh mua giùm tin bưu hàng rất nhẹ món nào nơi đây không có. Ngoài những món kiểu lạ thời và đồ cổ thì hột xoàn xoàn, hoa-tai. Lãnh làm đủ kiểu tùy ý muốn của Quí khách, tôi xin cam đoan giá cả hãi lắm. Lời Quí khách coi gói đây, dẫn có mua cũng là đến xem chơi chứng tôi cũng sẵn lòng tiếp rước trọng hậu.

TÂN-LONG LỮ-QUÁN
N° 312, Rue des Marins, Cholon

Phòng thì tinh khiết, mát mẻ, lập vệ sanh, cất theo kiểu Âu-châu, mùng mền gường nệm đều toàn hảo, bồi bếp đề sai khiến, trong phòng có máy nước sạch sẽ. Tắng chớ lối gạch bông, có cái Quí-khách hưởng cảnh trời chiều mát mẻ thứ vị. Qui-khách đến đây như có tiền bạc nhiều gởi tiệm chúng tôi gìn giữ chắc chắn có biên tại làm bằng.

Kể từ ngày mồng một tháng ba Annam chúng tôi đã sụt giá và hàng ngày lo chỉnh đốn cho vừa lòng Quí-khách.

Vậy xin Quí-vị gắp ấp xin mời đến xem chơi cho biết hoặc khi lỡ chưa trả bước xin ghé đây tạm nghỉ thì chúng tôi rất hậu tình thêm cảm.

CHỦ-NHƠN, cẩn khải

NGẬM MỘT HƯỜN
VALDA
TRONG MIỆNG
Thì Khói đen độc giọng, Khan cổ, Khói nóng lạnh, sổ mũi, vẻ lại Không he.
Có nghẹt mũi, ho nhiều, mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền.
— Ấy là —
một thứ thuốc thần hiệu lắm
ĐỂ MÀ TRỊ
các chứng bịnh ho lao và tức ngực.
THUỐC HƯỜN
VALDA
có bán cùng trong các tiệm thuốc
Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ
VALDA
MỚI ĐƯỢC PHẢI

MỘT CHỢ RỒNG KỈ-NHÂT
Vừa khánh thành Phiên đầu tiên Thành Phố sẽ
ĐƯỢC KỶ-LỤC
Phiên chợ mở ra
Số người đến
Số xe hơi
Số tiền bán ra
Số tiền thâu vào
Số tiền lời
Số tiền lời của Thành Phố
Số tiền lời của Thương-gia
Số tiền lời của Nông-gia
Số tiền lời của Công-nhân
Số tiền lời của Học-sinh
Số tiền lời của Binh-lính
Số tiền lời của Cảnh-sát
Số tiền lời của Thương-nhân
Số tiền lời của Nông-nhân

Hãng buôn E. HEUMANN

102 104, đường Mac Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng này các thứ rượu như :

Champagne hiệu CHAUVET sec, bay là 1/2 sec
Champagne hiệu PRIEUR sec. bay là 1/2 sec.
Champagne hiệu JOLLY 1/2 sec.
Rượu bọt: CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh IZABRA.
Rượu mạnh PÈRE KERMANN.
Rượu rom hiệu BLACK HEAD RUM.
Rượu rom hiệu BRIAND.
Sirop làm bên Pháp đủ thứ hiệu CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT tại xứ *Frontignan*.
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAUX và BOURGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocalat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Mâu thiệt tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.

Có tiêu dẫn chỉ Quốc ngữ rất tiện

Thuốc NEOPTOL để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ-sanh trong nhà.
Dầu thơm hiệu GELLÉ RIGAUD LAMOTTE.
Nước sức tóc — Đồ các thứ

Nếu chư-tôn có lòng lo ngại về sức ... con chư-tôn không đặng tốt, thì chư-tôn nên cho nó dùng

SỮA ĐẶT NGỌT

NESTLÉ

SÁCH

CÁC SẮC THUẾ CHÁNH NGẠCH

Gồm đủ các sắc thuế có phụ thêm những chương giải nghĩa để biểu các thứ lệ về kỳ hạng cống tiến thuế; khi nào xin chiếu giấy số thuế; về giấy thông hành, giấy không bến thâu và thuế đăng lính.

Chức việc làng, làng, các vị điền chủ, những gia công chuyện về hàng nghề, thương mãi nên phải đọc sách này cho biết cách tính thuế và số thuế mình phải chịu.

Thiệt là một quyển sách rất cần cho mỗi người cũ thấy.

Chữ tây, mỗi cuốn . . . . . 2 $ 50
Chữ quốc-ngữ, mỗi cuốn . . . 2 50
Phụ thêm tiền gởi 0 20

Có bán tại nhà in

Imprimerie de l'Union MAURÍN-VÂN-CÚA
157, Rue Catinat Saigon.

SÁCH

Thời-Sự Cẩm-Nang

Thường năm bổn-hiệu xuất bản một cuốn THỜI-SỰ CẨM-NANG. Trong đây có đủ các sở, các ty và tên họ các viên quan nhà nước, các lời nghị cần ích cho hương chức làng dùng mà làm việc quan. Lại có vài quyển Tiểu-thuyết rất hay để chư quí vị xem chơi giải muộn.

Bổn-hiệu đo theo sổ các vị mua nước mà xuất bản nên không có in trên sổ ấy :

Vậy quí vị muốn mua sách Thời-Sự Cẩm-Nang năm 1925 (Ất sửu) thì xin gởi thơ và mandat trước cho.

M. NGUYỄN-VĂN-CỦA
rue Catinat 157, Saigon

Số một cuốn . . 3$50
Phụ thêm tiền gởi 0 30

CÁC VỊ ĐI XE MÁY ĐẠP!!!
có đồ bán tại
HÃNG :

AU SPORTIF FRANÇAIS
135, đường Espagne — Saigon

CÁC MÓN HÀNG HÓA RẤT TỐT VÀ GIÁ THẬT RẺ KỂ RA SAU NÀY :

XE MÁY HIỆU :

"ELDÉE"

Xe thường sơn đen hay màu, có ống bôm, có frein và tôi dựng đồ phụ tùng. 57 $ 00
Thứ xe tốt, có 2 cái freins, ống bôm và tôi đồ phụ tùng 64 00
Xe đua sơn màu xanh là cây hay là xanh đậm Aleyon, có ống bơm, frein và tôi đồ phụ tùng 64 00
Thứ thiệt tốt có 2 freins, đồ hao trái khế, đá đồ, ống bôm, tôi đồ phụ tùng, đèn khí đá 79 00
Thứ xe thường cho con nít biết: Email sơn đen có đồ đồ phụ tùng 46 00
Thứ xe thường cho con nít thiệt tốt có 2 freins và đồ đồ phụ tùng 59 00

ĐỒ PHỤ TÙNG :

Chuông hiệu "Concoo" bể ngang 88 m/m, tiếng kêu rất thanh và lớn . . . 1 10
Ống bơm xi-kin 30×16. . . . . 0 70
Ống bôm xi-kin 32×16. . . . . 0 90
Đèn khí đá "Vita" thứ tốt. 3 00
Đèn khí đá "Vita" lux. 3 50

XE MÁY NHỎ :

KIỂU MỚI BÁNH CĂM VÀ CHẠY BẰNG DẦN
Thứ số 0 cho nít từ 4 tới 6 tuổi. . . . . 26 $ 00
Thứ số 1 cho nít từ 6 tới 8 tuổi. 28 00
Thứ số 2 cho nít từ 8 tới 10 tuổi. 29 00

Hãy xin giá đồ của bổn hãng : Vật dành-banh-trái banh dành vợt, ballons, đồ phụ tùng cho xe hơi vân vân.

Bổn hãng xin các Ngài khi gởi thơ mua đồ hãy gởi trừ trước 3 00, số tiền các thiếu lại, bổn hãng sẽ gởi cách lãnh hàng giao ngân.

Rượu chát trắng ngọt

Uống cũng như Champagne bổn hiệu có trữ bán *mỗi ve 0$50* mua **12 ve 5$40**. Có bán nước đá mỗi ngày.

Ai mua xin viết thơ cho.

BUI-QUANG-NHƠN
Bentre

UGÉOL THUỐC ĐỂ TRỊ BỊNH TRONG ĐƯỜNG TIỂU-TIỆN

Đau-lậu, tiểu gắt, có mủ, tiểu đêm, trở đái, vân vân. Theo cách trị bịnh tân mới, Hiệu nào thế cũng, có thuốc Ugéol cũng trị bịnh mau lành mạnh, tiểu 10 quanh hồi 6(?); Thêm thuốc nào nữa(?), không thuốc gì gấp 10 mươi ugéol (mười lần hơn thì có quảng cáo rằng Dr. RAGNEAU. D. Doctor-ès-sciences, Docteur en médecine.

Hàng-hóa Bắc-kỳ

Ông chủ nhơn nhà ĐỨC-THỊNH ở đường Catinat số 81, kính tỏ cho quí khách hay rằng ông mới mua đặng cái tiệm bán đồ bắc của ông Ngu-đa-Bắc, ở tại đường Catinat số 46 và 48.

Xin đến viếng một lần qui khách sẽ thấy các món hàng tốt thượng hạng và giá rẻ không dám bằng.

Nhờ bán lẻ các món hàng hóa và giá bán lại rẻ, nên nhà Bắc-Thịnh từ đây đã chiếm được giải nhứt về việc buôn bán hàng hóa chợ lạo tại Bắc-kỳ.

CHƯ QUÍ BÀ, QUÍ ÔNG VÀ QUÍ VỊ

Nhờ sự tin-dùng của chư-tôn bấy chầy nên bổn-hiệu ngỏ vài lời cho chư-tôn rõ về sự cần ích mà chư tôn có thân bằng cố hữu của chư tôn nên đến bổn-hiệu mua đồ. Về các thứ đồ mà chư-tôn có dịp đi biếu trong lúc Tết Tây và Tết Annam càng là đồ cho những người bạn-hữu từ giã xứ thuộc-địa Bổn-hiệu có bán đủ thứ đồ tốt để cho chư tôn chọn lựa mà giá lại rẻ lắm. Món đồ tốt cũng vậy không có tiệm nào bán giá rẻ hơn. Ai mà muốn biết chắc giá đồ của bổn-hiệu xin hỏi lại mấy người bạn hàng của bổn-hiệu thì biết rõ vì họ có mua thường hoặc việc nói ngay. Bổn-hiệu bán đủ các thứ hàng Bắc thật tốt.

Bán sỉ và bán lẻ như: Đồ cẩn, đồ đồng, đồ kiểu, đồ xưa, đồ chạm, đồ thêu bằng bông vàng, bông bạc, nhiễu hột gà, bắng, xuyến, the, la-cà, sa-hột, lược lồng đủ các thứ màu, lãnh bưởi, lụa có đồ. Lụa quần-anh vải may mùng, các thứ tơ bông và trơn đủ các màu, các thứ nón tây, giày tây, giày cườm. giày bắc, các thứ trà vớp bông. Các thứ rương da và valises ; v . . . . Có bán hàng Tàu, xuyến đen, lãnh tàu, lãnh bão-thảo, hàng cẩm-châu, châu-xa, trừu, lục-soạn trắng v . v. nhung đủ màu, đồ bạc, đồ chạm, đồ cẩn, đồ Salon (phòng khách) có bán cái ghế dựa hai cái ghế dài và một cái bàn, ghế chạm đồ đồng, lư-hương, chưn đèn ; mâm hát v. v. giá thiệt rẻ và để lại tốt.

Gởi cách lãnh hóa giao ngân tiền gởi người mua khỏi trả.

Đánh giây thép đề CHAUVIN. — Saigon.

NHÀ ĐỨC THỊNH.
81, rue Catinat. Saigon

NGÔ-VĂN-LUỒNG *Hạng nhứt* — TRẦN-VĂN-CHÁNH *Hạng nhì* — DƯƠNG-KINH-LANG *Hạng tư*

Ảnh trên đây là ba người ngồi xe « LABOR » kiểu mới của nhà NAM-THẠNH ở Giadịnh bán ra đua hồm ngày 18 Janvier rồi đây tại Biên-hòa về Saigon mà xe không hư hao chi hết, nên ba người đặng ăn hạng nhứt, hạng nhì và hạng tư, hiệu « LABOR » nầy chắt và nhẹ lắm, kỳ tàu rồi đây tôi có lại nhiều lắm, đủ kiểu đủ màu, qui vị mua sỉ hay lẻ thì đến tiệm NAM-THẠNH mà mua xe tốt mà giá lại rẻ lắm, có một mình tiệm NAM-THẠNH ở Giadinh làm Đại-lý nội Nam-kỳ mà thôi.

NAM-THANH

CYCLES À GIADINH

Agent général marque **LABOR**

pour la Cochinchine

Phải ngừa thuốc giả

Kính tỏ tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ : những các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán, của bổn đường, đều là thuốc của ông lương-y VI-TÉ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược nơi mấy danh sơn, mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, đăng hình ông phật mập mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu thảy đều xưng danh tụng đức, thiệt, bằng đườn mừng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giục đồ tư lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao-đơn-hườn-tán. rồi nó nhái theo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, như là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) vân vân . . . đề làm những sào những hộp, những ve giống như lựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi, song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
38 rue de Canton 38 — CHOLON.
Chú nhơn cẩn cáo.

Muốn bán

Vì về tỉnh, nên muốn bán cả thảy những bàn, ghế, ván ngựa đề chưng dọn nơi phòng khách và phòng ăn, làm toàn bằng cây danh mộc như: Trắc, cẩm lai, mun và nụ vàng hương, cùng một cây đờn piano cũng làm bằng thứ) cây nói trên đó. Giá cả thảy là 4000 đồng.

Như ai muốn mua xin do nơi hãng Est-Asiatique Français hãng bán cây giá-ty) ở quai de la Marne à Vinh-hội, Saigon.

M. DUPONT
Employé Est Asiatique Français à Vinh-hội Saigon.

Bán rẻ khắp cõi Đông-pháp

Lãnh bưởi đen lãng hoa hay trơn, một cây 2 áo dài
1re qualité lãnh rộng 0m42. . . . . 10 $ 20 một cây
2e — — — . . . . . 9 80 —
3e — — — . . . . . 9 60 —

Lãnh bưởi đen lãng hoa hay trơn, một cây 2 quần
1re qualité lãnh rộng 0m42. . . . . 6 $ 50 một cây.
2e — — — . . . . . 6 10 —
3e — — — . . . . . 5 70 —

Xuyến đen bông nhỏ rộng 0 m 70, một cây 2 áo dài
1re qualité. . . . . 6 $ 00 một cây.
2e — . . . . . 5 00 —

Giày Bottine en doxcalf ou Chevreau. . . . . 7 $ 00 một đôi
Giày hạ từ 1 $ 80 cho tới 3 $ 20 một đôi.

Ai mua từ một cây mới bán, lại có Catalogue mới rất đẹp ai xin cũng cho trong có rất nhiều thứ hàng rẻ lạ.

NGUYỄN-PHÁT ĐẠT
102, rue du Chanvre Hanoi.
cửa bạch.

THƯ RƯỢU

Quinquina Saint Raphaël

Uống vô bổ TỈ VỊ

Hãng DENIS FRÈRES Đại-lý

Hãng nghành ở tại Vientiane (Kinh-đô Lào)

RƯỢU SAM-BÀNH

MOËT & CHANDON

NHÃN XANH — *Là tốt hơn hết*

PHẢI COI CHỪNG BỔ GIẢ MẠO

Nài cho đặng thứ nhãn có cái NGÔI SAO 5 nhánh

Phải nài cho đặng rượu Champagne nắt ve bọc bằng kẽo, vì có nhiều thứ khác bọc bằng chỉ.

Còn ngoài mỗi thùng, ngan sẽ thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng mấy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chớ A. M. V. là dấu riêng của Đại-lý tại Saigon.

Đại lý cho các tiệm khác.
AGENCE POUR L'INDOCHINE
DE LA MAISON MOËT & CHANDON
157, 159 et 161, Rue d'Espagne. — SAIGON

Rượu hiệu RHUM DU PILAR nầy

Trữ tại hãng L.U.C.I.A.

Là một thứ rượu đặt bằng mía ròng, nên mùi thơm mà lại ngon lắm

Nếu ai thường dùng rượu nầy, thì tinh thần trở nên tráng kiện ; nhứt là trong con bịnh thời khí lưu hành, như dùng thường rượu nầy thì tránh khỏi các thứ bịnh truyền nhiễm.

Còn bình nhựt mà thường dùng, thì kinh lạc lưu thông, mau tiêu hóa vận động.

Thiệt là một thứ rượu rất hữu ích ; xin chư-tôn mua thử mà dùng, thì mới rõ là vật hữu dụng.

Như có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu : chữ vàng, lại chính giữa trong thì có hình Đức-chúa Bà đặt mà trên thiên, tay bồng ấu-chúa, thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine

54, Boulevard Charner. — Saigon

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương-y MALEACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hạn.

UỐNG THỨ NÉOL

ĐỂ XÚT MÀ UỐNG

Thì trị bịnh nóng cỏ, rét (grippes)

Một muỗng lớn thuốc thì khuấy trong 1 ly nước lạnh. Muốn sức răng thì thêm trong bột thuốc nầy, một miếng Bicarbonate hay là Borate de soude. Thứ thuốc NÉOL khuấy ra đề mà uống và lấy làm hiệu nghiệm cho con nít mang bịnh trái rạ, trái gió vân vân.

Đề bán ghịt

thì trị bịnh hết phòng

làm lành ghẻ mụt

làm tiêu vít

Đề thế cho nước **OXYGÉNÉE**

Nước **NÉOLÉE** (1 phần NÉOL và 4 phần nước) thì thế cho nước **EAU OXYGÉNÉE**.

Có trữ bán tại tiệm thuốc

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

ở ngang nhà hát tây, Saigon.